

Maszyny nie zastąpią tylko robotników

4 lipca 2016

Nawet 77% miejsc pracy w Chinach da się zrobotyzować i jak się z tym czujesz? Oczywiście myślisz, że nie wykonujesz pracy na tyle prostej, żeby roboty Ci zagrażały. Problem w tym, że jest jeszcze sztuczna inteligencja, która zagraża każdemu stanowisku pracy...

Czy wiesz, że 3 z 10 największych pracodawców na świecie chce zastąpić pracowników robotami? Firma Foxconn produkująca urządzenia dla Apple i Google już zastąpiła robotami 60 tys. pracowników. Sieć sklepów Walmart chce zamienić ludzi na drony, które będą latać w magazynach i skanować półki o wiele wydajniej niż pracownicy z krwi i kości. Raport Citi przygotowany wspólnie z naukowcami z Oxfordu mówi, że w Wielkiej Brytanii może dojść do zautomatyzowania 35% stanowisk pracy, w USA nawet 47%, a w Chinach nawet 77% (ustalenia raportu opisywał m.in. „Business Insider”[1]).

ROBOTY TO NIE WSZYSTKO. JEST JESZCZE SZTUCZNA INTELIGENCJA

Pytanie brzmi, czy robotyzacja pracy przyniesie wszystkim korzyści? A może spowoduje katastrofę socjalną? Niedawno o tym problemie pisał w „Dzienniku Internautów” Łukasz Kryśkiewicz[2] i wyraził on pogląd, że w dłuższej perspektywie czasowej robotyzacja stworzy nowe miejsca pracy. Trudno się z tym nie zgodzić, ale taka odpowiedź rodzi nowe pytanie, a właściwie dwa pytania.

1. Czy tworzenie nowych miejsc pracy będzie następować na tyle szybko, żeby okres przejściowy nie był zbyt bolesny?
2. Czy nie robimy błędu szacunkowego koncentrując się na robotach, skoro miejsca pracy może odbierać szerzej pojęta sztuczna inteligencja?

Skupię się najpierw na pytaniu numer 2. Moim zdaniem robimy ogromny błąd zakładając, że pracę będą odbierać ludziom tylko roboty i tylko na stanowiskach robotniczych. Ten błąd widać w wielu internetowych dyskusjach na temat robotyzacji miejsc pracy. Inżynierowie i informatycy lubią występować w tych dyskusjach jako nowa elita, która kiedyś będzie doglądała pracujących maszyn, a pracę stracą tylko nieuki. Świat byłby piękny, gdyby wszystko było tak proste.

LEKARZ AUTOMAT? A DLACZEGO NIE?

Sztuczna inteligencja zagraża takim zawodom, w których dziś nie wyobrażamy sobie maszyn. Weźmy na przykład lekarzy.

Metoda skutecznego rozpoznawania raka piersi na podstawie obrazów węzłów chłonnych została opracowana przez badaczy z Beth Israel Deaconess Medical Center oraz Harvard Medical School (niedawno pisał o tym „Engadget”[3]). Jak zapewne się domyślacie, naukowcy znów sięgnęli po tzw. uczenie maszynowe i wytrenowali algorytm prezentując mu obrazy komórek rakowych i zwykłych. Algorytm osiągnął skuteczność rozpoznawania na poziomie 92%. Ludzie są ciągle lepsi, bo ich skuteczność wynosi 96%. Niemniej sztuczna inteligencja jest bardzo blisko.

Nie chcę sugerować, że automaty od razu zastąpią lekarzy. Początkowo będą one służyć jako „mechaniczni doradcy”, podobnie jak algorytmy, które doradzają zarządom spółek[4]. Możemy się jednak spodziewać, że popularyzacja mechanicznych doradców z czasem zmniejszy zapotrzebowanie np. na lekarzy-ludzi. Poza tym rolą lekarza jest nie tylko diagnozowanie, ale też decydowanie o leczeniu. Czy algorytmy będą to robić? Moim zdaniem ktoś stworzy taki algorytm prędzej czy później.

Wspominaliśmy również o tym, że roboty zaczynają zastępować dziennikarzy[5]. Inteligencja tworząca proste newsy sportowe lub finansowe wcale nie musi być inteligencją ludzką. Oczywiście nadal musi być człowiek, który nadzoruje pracę algorytmów, ale zapotrzebowanie na ludzi w gazetach spada

bardzo szybko. Powstają też roboty tworzące sztukę i algorytmy, które próbują programować. Wszystko zmierza ku maszynom, które pewnego dnia stworzą od podstaw nowego smartfona i będzie to coś, co prawdziwi ludzie będą chcieli kupować.

WYDŁUŻĄ NAM WEEKEND?

Dziś wydaje się, że nie istnieje miejsce pracy niezagrożone przez roboty lub komputery. Mając to na uwadze możemy przejść do pytania numer 1. Czy tworzenie nowych miejsc pracy będzie następować na tyle szybko, żeby okres przejściowy nie był zbyt bolesny?

Nie da się przewidzieć przyszłości i ja się od tego powstrzymam. Przedstawię jedynie dwa możliwe scenariusze – optymistyczny i pesymistyczny.

Optymiści uważają, że utratę miejsc pracy będzie można zrównoważyć krótszym tygodniem pracy. Skoro komputery i roboty zrobią za nas wszystko, my będziemy sobie pozwalać na trzydniowe weekendy i tracenie mnóstwa czasu na jałowych rozrywkach (bo obowiązki domowe przejmą maszyny).

Pesymiści uważają, że ta rewolucja przemysłowa uderzy w klasę średnią i wszystkie niższe, a skorzystają na niej tylko najbogatsi. Być może pod wpływem frustracji osoby „przebrane” stworzą jakiś istotny ruch społeczny. Może będzie jakaś gwałtowna reakcja takich ludzi? Może zaobserwujemy jakąś nową XXI-wieczną formę luddyzmu?

A może ten pesymistyczny scenariusz połączy się innym? Wspominaliśmy kiedyś, że ludzie będą cyborgami za 200 lat, ale tylko ludzie bogaci[6]. W tym kontekście termin „wykluczenie technologiczne” może nabrać innego znaczenia.

CO JEST DO ZROBIENIA?

Przyszłość nie może być zero-jedynkowa w tym sensie, że

najprawdopodobniej nie ziści się tylko jeden scenariusz. Zapewne stanie się coś, co będzie mieszanką wariantu optymistycznego i pesymistycznego. Ważną domieszką do tego wszystkiego może być jakiś czynnik, którego dziś absolutnie się nie spodziewamy.

Nie oznacza to, że rozważania o przyszłości są bezsensowne. Nie powstrzymamy postępu technologicznego, ale możemy wpłynąć na takie elementy jak kształcenie młodych ludzi czy odpowiednie zabezpieczenie praw podstawowych. Osobiście nie obawiam się scenariuszy takich jak te z Matriksa albo Terminatora. Maszyny nie muszą stanowić zagrożenia, natomiast niektóre organizacje i ludzie... oni mogą zrobić nam krzywdę. Nie dlatego, że będą źli. Czasem wystarczy dążenie do zysku lub władzy i zwyczajne przemykanie oczu na pewne problemy.

Autorstwo: Marcin Maj

Źródło: DI.com.pl

PRZYPISY

[1]

<http://uk.businessinsider.com/robots-will-steal-your-job-citi-ai-increase-unemployment-inequality-2016-2>

[2]

<http://di.com.pl/czy-robot-zabierze-ci-prace-robotyka-a-rynek-pracy-w-xxi-wieku-54856>

[3]

<https://www.engadget.com/2016/06/19/ai-breast-cancer-diagnosis/>

[4]

<http://di.com.pl/program-komputerowy-zostal-czlonkiem-rady-spolki-49908>

[5]

<http://di.com.pl/automaty-beda-pisac-newsy-dla-associated-pres>

s-wyrecza-dziennikarzy-50186

[6]

<http://di.com.pl/ludzie-beda-cyborgami-za-200-lat-ale-tylko-bogaci-przewiduje-historyk-52254>